

Rozhovor s Janem Jeništou o restaurování vstupních vrat Molitorova domu v Olomouci

1. Představil byste na úvod čtenářům Molitorův dům? Spojuje vás něco, například společná historie?

Molitorův dům v Olomouci najdete v takzvané Dómské čtvrti, která vyrostla na konci 19. století v okolí zbourané Hradské brány. Je to neorenesanční palácový nájemní dům z roku 1890 a určitě jste si jej někdy všimli při vycházení z Bezručových sadů. Růžový dům s malou předzahrádkou a za ním krásný průhled Kosinovou ulicí na věž katedrály.

Má rodina v něm žije už tři generace, od raně poválečné doby. Rodiče se zavázali poslední majitelce a restituentce, že dům po odkoupení budou nejen řádně udržovat, ale také se pokusí napravit devastaci z dob, kdy byl v rukou někdejšího Podniku bytového hospodářství. Pokračuje v tom i moje generace, která se navíc rozhodla objekt pravidelně zpřístupňovat veřejnosti. Dnes u nás sídlí několik spolků a v přízemních prostorách Molitorovy knihovny pořádáme řadu kulturních akcí.

2. Co vás vedlo k obnově a rekonstrukci?

Dům má svou neopakovatelnou atmosféru, zejména ve společných vnitřních prostorách, jejichž srdcem je točité samonosné schodiště ve tvaru podkovy. Protože se zachovala velká část řemeslných prvků, jako jsou domovní a bytové dveře, litinové zábradlí, pískovaná skla nebo štuková výzdoba, pochopili jsme, že tento prostor jen tak vymalovat na bílo by byla velká chyba. Proto jsme se dali cestou restaurování a návratu k původní podobě. Přistupujeme ke stavbě, jako by to byla památka, i když chráněná není. Postupem času přišla chvíle i na restaurování domovních vrat.

3. Jak jste sháněl finance na opravu?

Základ jsme měli vlastní, z fondu oprav. Řádné restaurování i s kvalitními doplňky chybějících řezbářských prvků, historického kování a podobně vyjde dvakrát až třikrát draž než práce běžného řemeslníka, který dveře jen vyspraví a natře. Tuto dražší variantu jsme mohli zvolit pouze díky finanční podpoře Olomouckého kraje. Náklady totiž činily skoro čtvrt milionu korun.

4. Jak hodnotíte spolupráci s Oddělením památkové péče Olomouckého kraje a s památkáři při rekonstrukci domu?

Dotace na obnovu historických objektů, které jsou v památkových rezervacích a samy přitom nejsou chráněné, to je pro nás prakticky jediná možnost, jak získat nějaký příspěvek na takto nákladné opravy. Na jiné programy nedosáhneme. Samozřejmě to obnáší spoustu vyřizování předem, protože musíte najít certifikovaného restaurátora (ten náš je přitom špička v oboru, takže má roční čekací lhůty), sepsat restaurátorský záměr, k němuž se vyjádří oba orgány památkové péče, a teprve v tu chvíli můžete žádat o dotaci.

5. Co bylo na celé věci nejobtížnější? A co Vás naopak příjemně potěšilo?

Domovní vrata jsou krásná dobová řemeslná práce vysoké kvality s řezbářskými a soustruženými detaily. Dokonce jsou pokrytá dubovou dýhou, jako mívá starožitný nábytek. Jen má tahle luxusní skříň na výšku téměř pět metrů! Protože některé soustružené prvky chyběly a nechtěli jsme si vymýšlet, začal jsem obcházet Olomouc a hledat podobná vrata. Povedlo se najít troje podobně krásné dveře ze stejné doby a asi i od stejného mistra stolaře. A protože se motivy opakují, zjistili jsme, které prvky s největší pravděpodobností chybějí u nás, včetně třeba mosazného kování. Největší radost mám, že teď opravdu vypadají stejně jako v roce 1890.

6. Co byste doporučil lidem, kteří uvažují nad opravou historické budovy?

Nic neuspěchat. Hodně se rozhlížet kolem, hledat podobné stavby a podobné detaily. Nic předčasně nebourat, nevyhazovat, najít kvalitní řemeslníky a etapy rekonstrukce sladit s harmonogramem dotací.

7. Jaké jsou vaše plány do budoucna?

Zveme všechny zájemce na komentované prohlídky Molitorova domu – v září to bude v rámci Dnů architektury. Máme také připravenou výstavu o historii a architektuře celé Dómské čtvrti. Rád vás osobně po domě provedu.